

Handläggare:
Louice Persson
Telefon: 08-508 27 602

Till
Stadsbyggnadskontoret

Förslag till detaljplan för Område vid Rangstaplan, del av Örby 4:1, Högdalen

Samrådssvar på remiss (S-Dp 2013-13851)

Ärendet

Idrottsförvaltningen har mottagit rubricerat detaljplaneförslag för del av fastigheten Örby 4:1 i stadsdelen Högdalen. Planförslaget syftar till att i enlighet med översiktsplanen komplettera och utveckla Högdalens centrum med cirka 360 bostäder, lokaler för centrumändamål samt ett nytt torg. Utvecklingen sker genom att omvandla markparkeringen vid Rangstaplan och syftar till att Högdalen ska kunna behålla sin roll som tyngdpunkt i söderort. Planen ska utgå från tunnelbanestadens grundtanke med en högre skala och koncentration nära centrum och tunnelbana. I planförslaget ingår ett torg som ligger i direkt anslutning till Högdalens sim- och idrottshall.

Ärendets beredning

Planeringsenheten på idrottsförvaltningen har berett ärendet och remisstiden pågår mellan 2022-11-06 och 2024-12-03. Förutom idrottsförvaltningen har bland annat stadens förvaltningar, myndigheter samt berörda sakägare och intressenter fått planförslaget på remiss.

Idrottsförvaltningen yttrade sig i samråd av detaljplanen gällande vikten av att planhandlingarna tydligt redovisar att god framkomlighet för leveranser och besökare säkerställs till Högdalens sim- och idrottshall. Både under byggnation och efter genomförande. Samråd pågick 24 mars 2020 – 4 maj 2020.

Förvaltningens synpunkter

Idrottsförvaltningen noterar att planområdet har utökats inför granskning av detaljplanen. Planområdet ligger nu dikt an Högdalens sim- och idrottshall. Det utökade planområdet innebär att sim- och idrottshallens angränsande mark ändras från gatumark för parkering och mark för gatuplantering till torg. Idrottsförvaltningen bedömer att planförslaget kan leda till negativ

påverkan på flera viktiga funktioner och kvaliteter för sim- och idrottshallen. Planförslaget säkerställer att befintlig idrottsanläggning kan kraga ut över allmän platsmark vilket är positivt. Idrottsförvaltningen har inte deltagit som en samtalspart under detaljplanprocessen.

Synpunkter presenteras ämnesvis nedan.

Generella synpunkter

Högdalens sim- och idrottshall ligger i direkt anslutning till planområdet. Planområdet inkluderar mark som nyttjas för angöring såsom hämta/lämna, leveranser och parkering för rörelsehindrad. I idrottsanläggningen bedrivs omfattande verksamhet för barn, vuxna och seniorer. Anläggningen används för föreningsidrott i simhall, motionsrum, idrottshall samt bowlinghall (privat aktör). Därtill använder allmänheten anläggningen för egenorganiserad idrott, exempelvis i gym och simhall. Besökare till Högdalens sim- och idrottshall kommer delvis från närområdet, men även från ett större upptagningsområde. Detta gäller i synnerhet simhall och delar av föreningsytorna, exempelvis bågskytte, eftersom tillgången på dessa faciliteter är färre i staden. Det större upptagningsområdet innebär bland annat att en del besökare tar sig till anläggningen med bil. Besökare till sim- och idrottshallen nyttjar befintlig markparkering på Rangstaplan. Samma parkering nyttjas för övriga målpunkter i området.

Flera entréer är placerade mot Rangstaplan. Däribland huvudentré till simhall, förenings- och tävlingsentré till idrottshallen och leveransingång. Dessa entréer måste fortsatt kunna fungera på samma sätt som idag.

Framkomlighet besökare

Rörelsehindrad parkering

Längs gatan utanför sim- och idrottshallen finns idag parkeringar för rörelsehindrad som nyttjas av besökare till Högdalens- sim och idrottshall. Det framgår inte i plankarta, planbeskrivning eller PM mobilitet och parkering att denna funktion fortsatt säkerställs. Det kan tolkas att parkering för rörelsehindrad försvinner. Tillgång till parkering för rörelsehindrad måste fortsatt finnas på allmän plats till Högdalens sim- och idrottshall, liksom till andra omkringliggande befintliga verksamheter som nyttjar de befintliga platserna.

Planhandlingarna behöver klargöra att parkering för rörelsehindrade säkerställs för Högdalens sim- och idrottshall, även om anläggningen ligger utanför planområdet.

Parkeringsgarage

Befintlig markparkering på Rangstaplan nyttjas bland annat av besökare till Högdalens sim- och idrottshall. Även om staden arbetar för ett mindre bilnyttjande kommer det i framtiden krävas bilparkering till idrottsanläggningar. Det är positivt att parkeringsplatser ersätts i garage. Det vore fördelaktigt om garageuppgången placerades närmare sim- och idrottshallen eftersom det är en stark målpunkt i området. Idrottsförvaltningen vill uppmärksamma att uppgång från garaget är markerat på olika platser i PM mobilitet och parkering och planhandlingarna.

I PM trafikutredning har besöksstatistik från 2011 använts för Högdalens sim- och idrottshall. I den statistiken uppges 750 besökare per dag. I PM görs bedömningen att denna statistik fortsatt är användbar. Idrottsförvaltningen vill informera om att den bedömningen är felaktig. Besöksantal från 2023 uppgår till 1100-1200 per dag för Högdalens sim- och idrottshall.

Angöring, hämta/lämna

I detaljplaneförslaget illustreras en vändzon utanför sim- och idrottshallens huvudentré som är tänkt att användas i samband med hämta/lämna. I nuvarande situation sker rundkörning kring parkeringen. Idrottsförvaltningen bedömer att en lösning med vändzon kommer att innebära trafikstockning och därmed en osäker trafiksituation utanför sim- och idrottshallens entré där bland annat en stor mängd barn befinner sig i anslutning till sina fritidsaktiviteter. Angöring och hämta/lämna sker på samma plats även till övriga verksamheter i området. Bland annat till take away-restauranger och postutlämning dit många angör med bil.

Föreningsidrotten i Högdalens sim- och idrottshall innebär att flera bilar sannolikt kommer samtidigt för hämta/lämna. Flera träningar kan starta och sluta samtidigt. Det innebär tydliga toppar i fordonstrafik som behöver kunna angöra sim- och idrottshallen samtidigt. Denna aspekt belyses inte i PM trafikutredning eller i PM mobilitet och parkering. Sim- och idrottshallen besöks av en stor mängd barn och unga vilket ställer höga krav på en säker miljö utanför huvudentrén, detta inkluderar trafikmiljön eftersom barn nyttjar denna vid hämtning och lämning.

Illustrerade körytan som löper sydost från vändzonen är i planbeskrivningen, s 53, markerad som enkelriktad för endast behörig. All trafik bör kunna nyttja den enkelriktade gatan så att

trafikstockning, som kommer att uppstå vid hämtning och lämning, undviks på vändzonen.

Idrottsförvaltningen bedömer att planförslaget bidrar till en osäker trafiksituation till följd av den trafikföring som beskrivs i planbeskrivningen.

Planhandlingar bör även klargöra och säkerställa angöring för lagbuss och uppställning av blåljusfordon för sim- och idrottshallen.

Framkomlighet leveranser och drift

Majoriteten av leveranser till Högdalens sim- och idrottshall sker genom huvudentrén. Lastning och lossning sker från lastzon på gatan utanför entrén. Hämtning av avfall sker via soprum som är placerad i anläggningens sydvästra fasad. Avfallsfordon passerar huvudentrén och svänger höger runt byggnaden för att ställa upp utanför entrén till soprummet. Dessa funktioner måste tydligt säkerställas i planhandlingarna.

Vid den nordöstra fasaden sker leverans av kemikalier till vattenringen. Infart för detta sker via Rangstagatan norr om planområdet. Eftersom denna del av gatan inte ingår i detaljplanens område förutsätter idrottsförvaltningen att denna funktion inte påverkas.

Insyn

Stora fönsterpartier finns längs hela sim- och idrottshallens övre plan i riktning mot Rangstaplan. Innanför fönsterpartierna finns simhall, gym och gruppträning. Fönsterpartierna är en del av byggnadens bärande karaktärsdrag och därför viktiga ur kulturmiljösynpunkt. Dessutom är möjlighet till utblick och ljusinsläpp en stor kvalitet för anläggningen. Att insynsskydda fönster genom exempelvis frostning skulle innebära en försämring för sim- och idrottshallens kvaliteter och uttryck. De bostäder som tillåts i detaljplaneförslagets norra del kommer innebära att det skapas full insyn i simhall, gym och gruppträningsrum.

I den del av sim- och idrottshallen som bostäder planeras närmst finns simhallen som är känsligast för insyn. I simhallen befinner sig personer iklädda endast badkläder och dessutom ligger bassängens startpallar mot fönsterpartierna som vetter mot föreslagna bostäder vilka får direkt insyn. Detta är särskilt olämpligt eftersom besökare som använder startpallen står i en utsatt position.

För att kunna upprätthålla säkerhet och trygghet behöver insyn i dessa lokaler begränsas, i synnerhet eftersom barn befinner sig i där. Det framgår inte av planhandlingarna att detta har studerats eller hanterats i planarbetet. Den bostadsbebyggelsen som föreslås i detaljplaneförslaget bör ta stor hänsyn och anpassas för att undvika insyn i ovan nämnda lokaler.

Idrottsförvaltningen menar att det är högst olämpligt med en bostadsbebyggelse som har fri insyn i simhall, gym och gruppträningslokal.

Marina Högländ
Idrottsdirektör

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Marina Högland, Idrottsdirektör

Datum

2024-12-03